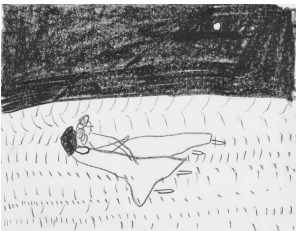
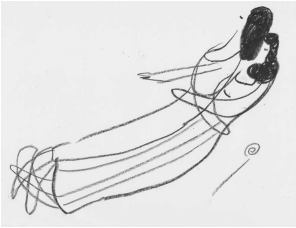

- [Facebook](#)
- [Twitter](#)
- [RSS Feed](#)

Søg på en bog

Search

- [Kritik »](#)
- [Artikler »](#)
- [Podcasts »](#)

Nyhedsbrev:

Email

Tilmeld!

- [Om LitteraturNu](#)
- [Redaktion & Skribenter](#)
- [Kontakt](#)

Copyright 2015 · LitteraturNu · All Rights Reserved

☺

Synes godt om **44** personer synes godt om dette. Opret en profil for at se, hvad dine venner synes godt om.

Trick til at fjerne ørevoks

Ørevoks kan medføre høre- og hukommelsestab. Prøv denne lette løsning og slip for ørevoks.

Q-Grips.co

Åbn

Af [Nanna Friis](#) | 1. december 2020

Nogen vil huske os, også i en anden tid

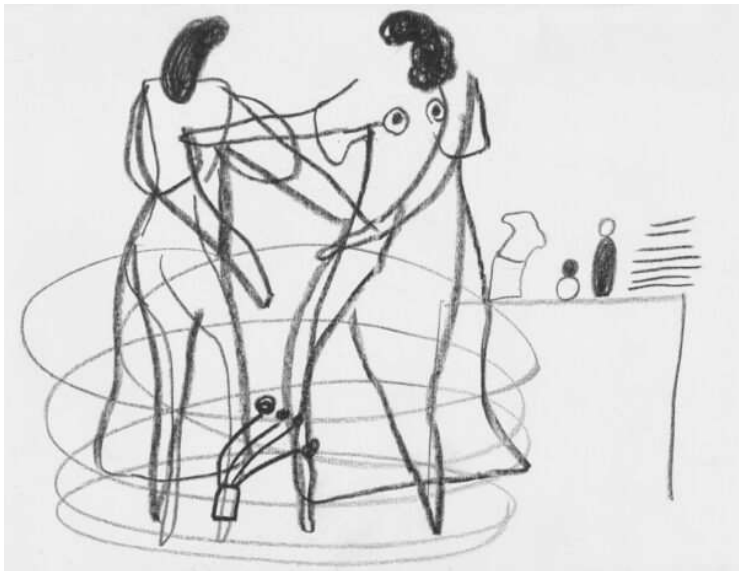
Sådan som det er at kigge sig omkring i et sart mælket og velbelyst museum, forsøge at nærme sig et nænsomt plejet stykke oldtids efterladenskaber, sådan er det kigge på Forlaget Klims nye Sapfo-udgivelse 'Jeg er grønnere end græs' og åbne den og læse den. Årtusinderne er håndgribelige begge steder, de står og ligger lige foran dig, men samtidig er de meget svære at begribe, risler ligesom ud gennem hovedet i en drøms ubarmhjertige tempo. Sådan som det er ufatteligt, at en skulpturs hvide stenblik forestiller et levendes menneskes tusindårige blik – at disse huggede øjnes virkelige udgaver har gået rundt og kigget på et tørt landskab, der stadig findes – er det ufatteligt at Sappfos stemme har været i live og gennem store, friske sider synger dig lige ind i ansigtet på tværs af 2700 år.

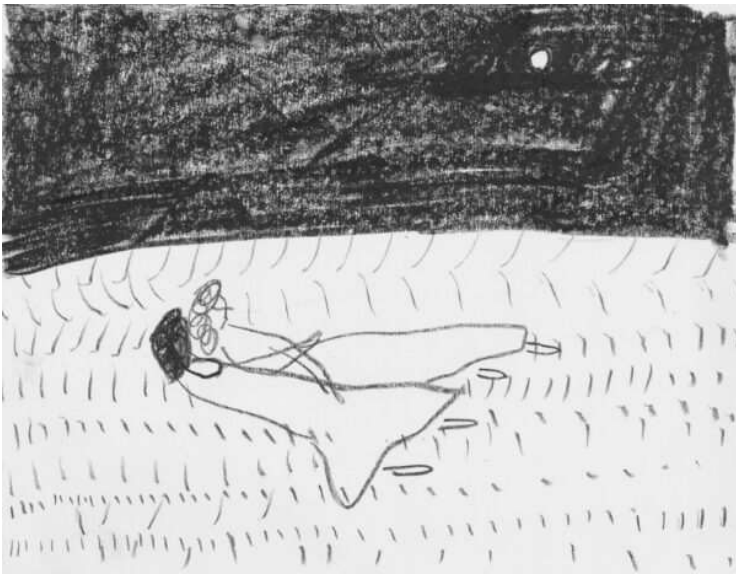
Skulptursammenligningen er så ligetil, at det næsten bliver kedeligt, for Sapfo er en antik digter, lad os bare friskt proklamere: den største, og de ruimbilleder der hober

sig op bag øjnene, når man læser hendes med beundringsværdig grundighed nyoversatte fragmenter, er stort set ikke til at undslippe. Rækker af knækkede digte ligesom rækker af knækkede torsoer og næseløse ansigter for eksempel: ældgamle tings obligatoriske patos og ubesværede relation til guddommelighed.

Udgivelsen i sig selv ligner også et lille museum: så tempelfarvet lækker, at det næsten er for meget og alligevel virker passende. Som havde man faktisk villet trykke et tempel til selve digtets mor og søster og elsker, til selve skønhedens væsen at bo i. Med til udgivelsens kerne, Sappfos indtil videre samlede værk på dansk, hører en digters forord (Nanna Storr-Hansen) og en litterats efterord (Elisabeth Friis) – det vil sige to læsninger, hvor sensibilitet og saglighed vældig kyndigt doseres – foruden oversætternes introduktion til såvel Sappfos liv som hendes poesis historie og den åbenlyst kærlighedstunge oversættelsesgerning. Det er filologerne Lene Carlskov og Signe Andersen, der i samarbejde med kunstneren Mille Søndergaard har oversat værket, generøst og minutøst. Oversætternoter og -udbytninger til samtlige 192 fragmenter derudover og minsandten også Mille Søndergaards grafiske værker strøet ud over bogens mere end 300 sider gør museumsfønmelsen komplet: Her er virkelig kunsten, ånden og formidling side om side.

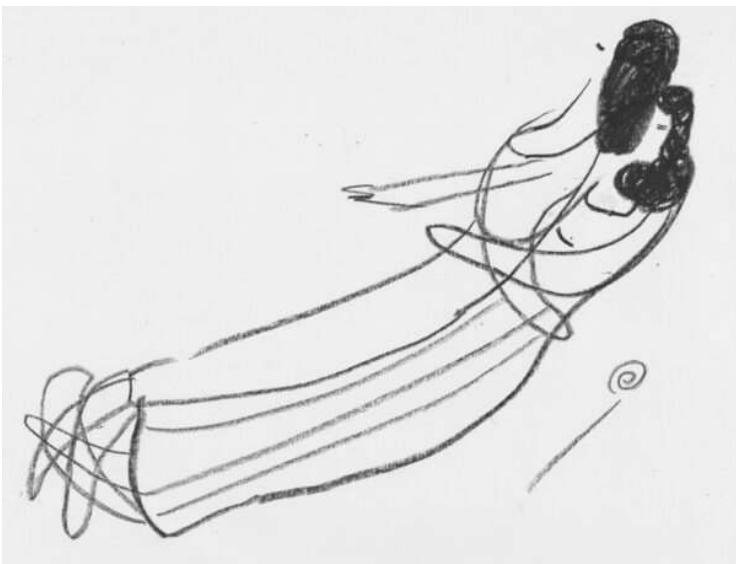

Det førnævnte forord er en hvælving over fragmenterne, en højtidelig indgang: med en lys morgens skarphed snitter det sig ind i den myte, og det støbte sprog der er Sappfo, men forordet føles også som et røntgenbillede. I Nanna Storr-Hansens vildt rolige og vildt delikate bevægelser rundt om Sappfos på alle måder dyrebare ord, viser der sig noget om selve stoffet, sproget, der virker så rigtigt og præcist afdækket, som var det et lille stykke skelet, man fik lov at tage i øjesyn. ”Jeg må bevæge mig nænsomt og gøre mig spinkel, sådan må jeg møde Sappfo” skriver hun. Det føles som en gennemtænkt opfordring og en gestus til andres læsning, og med den blidt anviste spinkelhed i hænderne, kan man glide ind i et møde med sætninger, der igen og igen undviger mening i en pendulering mellem glimtvis mystik og fuldkommen uigennemskuelighed. Eller måske snarere: fragment efter fragment er sætningerne mere billede end historie. På en hel, lys side kan der simpelthen bare stå ”ungdom / dronning / dig” og det er ikke linjeskift, men tre forskellige tekster. Eller disse to, der også breder sig udover en fuld side og sitrer af højtideligheden ved god plads: ”Drøner dybt / Gudinde”.

Hvad kan man stille op med digte, ord, stumper som disse andet end holde af eller i hvert fald forbløffes over deres rene stumphed? Sappfos fragmenter er næsten alle sammen gennemhullede stykker af sprog, skriften er gået i stykker, fordi tiden er enorm og uundgåeligt hensynsløs over for det skrevne ords mulige materialer. Ødelæggelse har vel været skriftens helt afklarede skæbne lige så længe som den har været til rådighed for mennesker at forkynde deres hjerters tilstande med. Sappfos ømme kærligheder, hendes begær og gudinder, hendes sorg og skattede genstande ankommer også til os helt splintret, men stemmen bliver tilbage på en måde, der gør tilstedeværelsen af lidt langt tydeligere end fraværet af meget. "elsker / ny" skriver hun, de to ord er hele fragment 59, og pludselig findes tiden ikke, eller den bliver overflødig ligesom ekstra ord gør det, når digtene er så små, at de nærmest ikke er.

Det er intuitivt, synes jeg, faktisk virkelig nemt at elske den her revnede poesi. Dryppende af et velhavende livs ekstravagante nydelser kan fragmenterne, udover at være minimale, også være mættet med skønhed af den røgelsesduftende, purpurfarvede, viol- og guld- og elfenbensbesmykkede slags. Måner og daggry flyder fra siderne som en glinsende saft, men det bliver aldrig patetisk. De længste, mest velbevarede fragmenter svulmer bare: "Jeg elsker smukke ting og mig / har kærligheden til solen givet del i stråledansen og skønheden" kan der pludselig stå som afslutning på et af de mere kompakte fragmenter, eller "og sødtflydende fløjte og citar blandedes / med klik fra kastagnetter og skarpt og klart pigerne / sang en hellig sang lige op i luften / magisk ekko". Pludseligt informative vinduer til en logik og en sansningens tilværelse, der virkelig har fundet sted på Lesbos for snart tre årtusinder siden. I sig selv er det jo ufatteligt, at de findes, et held og en hengivenhed, som forstanden næsten må kollapse af.

Men ligeså meget som de få længere tekster damper af krige og erotik og bryllupper og musen i et gammelt liv under solen, lige så glasklart, måske nærmest køligt, darrer de mange stort set tomme sider af emotionel tidløshed. Det er et allestedsnærværende

faktum, at hele skriften er en ruin, syntakser, mennesker, ting fra en verden, der ikke ligner vores. Men i al sin banalitet ligner kærligheden sig selv, de knuste hjerter og dedikationen til et følsomt liv tilhører ingen særlige årstal. Når hjertet bare står og tørster som i dette hele fragment ”men mig har du glemt” eller plasker som her ”jeg har / pigers” er fortællingerne bedrageriske, fordi en fortid har slutt sammenhængene, men som nye billeder, har de en stor nutid i sig. De bliver invitationer til at læse dit eget hjerte ind i Sapphos, fordi sætningerne er så åbne, at historier alligevel er umulige, de må vige pladsen for noget andet, noget der måske minder om den brede sansning, man møder billedkunst med: ”gyldne ankelknoglevaser” er det allersidste fragment.

At læse Sappho er at tabe sit vejr igen og igen over sprog som en slags grundstof, det er konstante forhandlinger af relationen eller styrkeforholdet mellem ord og billede. Værkets tilstedeværelse i et dansk nu er en lykke for os, og for al den tid der varer længere, end vi gør: ”jeg siger, nogen vil huske os, også i en anden tid” skriver Sappho simpelthen, som om hovedet ikke allerede var oversvømmet af skønhed, og her er hun.

Nanna Friis er cand. mag. i kunsthistorie og skriver forskellige steder om kunst og til kunst og om bøger osv. osv.

Illustration af Anna Stahn, kunstner, forfatter og tegner.

Titler på tegninger:

Sappho par og plante

Sappho danser

Sappho omfavnelser

Sappho under månen

- Tidspunkt: 13.11.2020
- Forfatter: Sappho
- Titel: Jeg er grønnere end græs - Sapphos samlede digte
- Oversat af: Mille Søndergaard, Lene Carlskov og Signe Andersen
- Forord af: Nanna Storr-Hansen og efterord af Elisabeth Friis
- Pris: 349,95
- Forlag: Klim
- ISBN: 9788772043630

Nyeste anmeldelser i kategorierne

Læs også